

**NASTAVNI PLAN I PROGRAMI OBAVEZNIH I
IZBORNIH PREDMETA II CIKLUSA STUDIJA
BIOLOGIJE**

NASTAVNIČKI SMJER

Sem.	Modul	Kre- diti	Kontakt					Samo- stalno sati
			P	V	S	K	Ukupno	
IX	Metodologija NIR-a	4	30	30	20	10	90	10
	Statistika	4	30	30	5	5	70	20
	Magistarski program I*	5	30	30	30	10	100	20
	Magistarski program II*	5	30	30	30	20	110	20
	Izborni predmet I**	2	15	15	5	5	40	10
	Magistarski rad	10	0	0	0	60	60	200
	Ukupno	30	135	135	90	110	470	280
X	Magistarski program III*	4	30	30	10	10	80	20
	Magistarski program IV*	4	30	30	10	10	80	20
	Izborni predmet II***	2	15	10	10	10	45	5
	Magistarski rad	20	0	0	0	100	100	400
	Ukupno	30	75	70	30	130	305	445

* Specijalne teme iz oblasti magistarskog rada

** Izborni predmet iz postojećih smjerova

*** Izborni predmet iz grupe pedagoških

Izborni moduli iz grupe pedagoških (izvode nastavnici Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta):

- Dokimologija
- Testovi znanja
- Inkluzivna nastava
- Rad sa nadarenim učenicima
- Partnerstvo obitelji i škole
- Suvremena obitelj i njena uloga u odgoju
- Upravljanje i rukovođenje školom

Napomena:

1. Izrada magistarskog rada bit će vođena u komentorstvu nastavnika Odsjeka za biologiju PMF-a i nastavnika Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta
2. U realizaciji predmeta Metodologija naučnoistraživačkog rada učestvovat će nastavnik Odsjeka za biologiju i nastavnik Odsjeka za pedagogiju

Šifra modula		Fakultet	PMF
--------------	--	----------	-----

Modul

METODOLOGIJA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA NASTAVNI PROGRAM

A. OPŠTI PODACI

Fakultet	Prirodno-matematički				
Odsjek	Biologija				
Smjer	Nastavnički, Biohemija i fiziologija, Genetika, Mikrobiologija				
Semestar	IX				
Naziv modula	Metodologija naučnoistraživačkog rada				
Tip modula	Obavezni				
Broj kreditnih bodova	4				
Kontakt sati	Ukupno	Predavanja	Vježbe	Seminari	Konsultacije
	100	30	30	20	10
Samostalni rad (sati)	10				
Obavezno prethodno položeni moduli	Prvi ciklus				
Modul relevantan za module	Magistarski rad				
Nastavno osoblje					
– Nastavnik nosilac modula	Prof. dr. Rifat Hadžiselimović				
– Ostali nastavnici	Prof. dr. Dubravka Šoljan, Prof. dr. Mujo Slatina				
– Asistenti					

B. CILJEVI MODULA

- Definicija nauke i naučnoistraživačkog rada;
- Kategorizacija i definicija naučnih, stručnih i ostalih publikacija;
- Definicija i struktura originalnog naučnog članka;
- Priprema, kreiranje i objavljivanje naučnih publikacija;
- Priprema i prezentacija ostalih publikacija

C. SPECIFIČNI ZADACI MODULA

- Teorijske i praktične pripreme za istraživanja i publiciranje rezultata magistarskog rada.

D. OČEKIVANI REZULTATI NASTAVNOG PROCESA

- Adekvatna i kvalitetna pripremljenost studenata za realizaciju i prezentiranje rezultata originalnih istraživanja u okviru magistarskog rada – u svjetlu referentnih podataka iz odgovarajuće literature.

- Spoznaja i operacionalizacija standardnih elemenata strukture originalnih publikacija i akademskih teza

E. SADRŽAJ NASTAVNOG PROCESA

Br.	Nastavne teme i jedinice	Sati rada					
		Kontakt					Samo-stalno
		P	V	S	K	Ukupno	
1	<i>Uvod:</i> Pojam i definicija nauke; Evolucija središnje koncepcije prirodnih nauka	4	4	2	1	11	1
2	<i>Opšti naučni metod u biologiji - osnovne etape i značajke njihove primjene:</i> Izvori i definicija polaznih ideja; Preliminarna posmatranja i opis proučavane pojave / procesa (analiza i sinteza prikupljenih polaznih informacija)	3	3	2	1	9	1
3	<i>Definicija predmeta, problema i ciljeva istraživanja</i> (i relevantni izvori informacija o stupnju istraženosti proučavane pojave / procesa)	3	3	2	1	9	1
4	<i>Formulacija polazne radne hipoteze, Koncipiranje i struktura plana i programa istraživanja:</i> Naučna provjera hipoteze: proučavanje izvorne prirodne stvarnosti i eksperiment u kontroliranim uvjetima; Provjera dokaznih i opovrgavajućih argumenata polazne hipoteze; Dedukcija polazne hipoteze i provjera njenih užih cjelina; Definicija i interpretacija originalnih naučnih rezultata i spoznaja; Formulacija novih naučnih teorija	5	5	4	2	16	2

5	<p><i>Osnovi opšteg procesa i kodeksa publiciranja originalnih naučnih rezultata i stručnih radova:</i> Kategorizacija naučnih i stručnih publikacija (po <i>UNESCO</i>-u); Definicija i struktura originalnog znanstvenog članka; Konvencionalna pravila artikulacije i kompozicije originalnog naučnog dijela; Autorstvo; Fundamentalna (temeljna), primijenjena i razvojna istraživanja; Primarna, sekundarna i tercijarna naučna i stručna literatura; Opšta uputstva za pripremu ostalih naučnih radova, saopštenja i akademskih teza; Priprema i interpretacija postera (plakata) i organizacija poster konferencije; Naučni jezik i stil; Uključivanje u informacijske sisteme i banke podataka i indeksi citiranja; Sistemi citiranja literature; Korektura tiskanog sloga; Recenziranje rukopisa</p>	5	5	5	5	20	5
6	<p><i>Istraživanje u odgoju</i> Značaj istraživanja odgoja i obrazovanja; Longitudinalni i transverzalni pristup proučavanju pedagoških problema; Empirijska, deskriptivna, primijenjena i akcijska istraživanja; Pojam varijabli, indikatori i problemi operacionalizacije u istraživanjima obrazovanja; Odabiranje uzorka istraživanja; Značaj i smisao mjerenja u odgoju, obrazovanju i nastavi; Metode, tehnike i instrumenti istraživanja; Izrada skice idjenog projekta istraživanja; Metod prezentiranja naučnih rezultata (središnje, obrada, analiza, interpretacija podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja); Vrste znanstvenih i stručnih tekstova.</p>	10	10	5		25	
Ukupno		30	30	20	10	90	10

F. PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

<i>Provjera znanja – kriteriji</i>			<i>Ocjenjivanje</i>		
Kriterij	Maksimalni broj bodova	Bodovi za prolaz	Osvojeni broj bodova	Ocjena	
				BiH	ECTS
Pohađanje nastave	10	8	< 55	5	F
Angažman u nastavi	10	6	55 – 64	6	E
Testovi ¹	20	10	65 – 74	7	D
Seminarski rad ²	15	5	75 – 84	8	C
Projekat ³	15	10	85 – 94	9	B

Pismeni završni ispit	30	16	95 – 100	10	A
Ukupno	100	55			

¹ Ukupno **2 testa** tokom semestra – poslije svakih **15 sati** predavanja. Oba testa – maksimalno po **10 bodova**.

² Ocjenjuje se:

a) kvalitet pisanog rada: do **10 bodova** (pristup temi – do **2 boda**, obrada teme i struktura rada – do **4 boda**, literatura – do **2 boda**, grafički i drugi prilozi – do **1 bod**, stil – do **0,5 bodova**, tehnička opremljenost rada – do **0,5 bodova**) i

b) kvalitet prezentacije: do **5 bodova** (prosjek ocjene koju daju studenti i ocjene koju daje nastavnik)

³ Grupni projekat osmišljen sa nastavnikom, realizovan i prezentiran tokom semestra.

Ocjenjuje se:

a) kvalitet projekta i pisanog izvještaja: do **10 bodova** (pristup i originalnost – do **3 boda**, obrada i struktura – do **5 bodova**, literatura, prilozi, stil, tehnika – do **2 boda**) i

b) kvalitet prezentacije: do **5 bodova** (prosjek ocjene koju daju studenti i ocjene koju daje nastavnik)

G. LITERATURA

Berberović Lj. (1997): *Nauka i svijet*. Društvo pisaca Bosne i Hercegovine, Sarajevo.

Kniewald J. (1993): *Metodika znanstvenog rada*. Manualia Universitatis studiorum Zagrabiensis, Multigraf, Zagreb.

Matijević, M.; Mužić, V. i Jokić, M. (2003.): *Istraživati i objavljivati—elementi metodološke pismenosti u pedagogiji*. Zagreb: HPKZ

Mužić, V. (2004.): *Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja* (2. prošireno izdanje). Zagreb: Eduka.

Silobrčić Z. (1994): *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*. Medicinska naklada, Zagreb.

Šifra modula		Fakultet	PMF
--------------	--	----------	-----

Modul

STATISTIKA
NASTAVNI PROGRAM

A. OPŠTI PODACI

Fakultet	Prirodno-matematički				
Odsjek	Biologija				
Smjer	Biohemija i fiziologija, nastavnički				
Semestar	IX				
Naziv modula	Statistika				
Tip modula	Obavezni				
Broj kreditnih bodova	4				
Kontakt sati	Ukupno	Predavanja	Vježbe	Seminari	Konsultacije
	100	30	30	5	5
Samostalni rad (sati)	30				
Obavezno prethodno položeni moduli	Drugi ciklus				
Modul relevantan za module					
Nastavno osoblje					
– Nastavnik nosilac modula	Doc. dr. Samir Đug				
– Ostali nastavnici					
– Asistenti					

B. CILJEVI MODULA

- Pojam, predmet i definicije statistike;
- Upoznavanje sa osnovnim metodama deskriptivne statistike;
- Statistička analiza na osnovu uzoraka;
- Testiranje statističke hipoteze;
- Odabir odgovarajuće statističke metode;
- Upoznavanje sa odabranim računarskim programima za statističku obradu podataka

C. SPECIFIČNI ZADACI MODULA

- Teorijsko i praktično sticanje znanja iz statistike potrebnih biologima.

D. OČEKIVANI REZULTATI NASTAVNOG PROCESA

- Adekvatna i kvalitetna pripremljenost studenata za odabir i korištenje odgovarajućih statističkih metoda neophodnih biologima
- Odabir i korištenje odgovarajućih računarskih programa neophodnih za statističku obradu podataka
- Tumačenje dobivenih rezultata.

E. SADRŽAJ NASTAVNOG PROCESA

Br.	Nastavne teme i jedinice	Sati rada					Samo- stalno
		Kontakt				Ukupno	
		P	V	S	K		
1	<i>Uvod:</i> Pojam, predmet i definicije statistike; statistički skup i njegove osobine; računari u statistici	2	2			4	3
2	<i>Deskriptivna statistika:</i> Faze u statističkim istraživanjima; statističko posmatranje, sređivanje i grupisanje statističkih podataka, statističko zaključivanje	2	2			4	3
3	<i>Prikazivanje statističkih podataka:</i> Statističke serije, statističke tabele, grafičko prikazivanje pojava	3	3			6	4
4	<i>Srednje vrijednosti:</i> Aritmetička sredina, geometrijska sredina, dominantna vrijednost, harmonijska sredina, modus, medijan, kvantili	3	3	1	1	8	4
5	<i>Mjere varijabilnosti:</i> Raspon, srednje odstupanje, standardna devijacija, koeficijent varijabilnosti, standardizovana odstupanja	5	5	1	1	12	4
6	<i>Razlike između dvije aritmetičke sredine:</i> Populacija i uzorak, nulta hipoteza, standardna pogreška aritmetičke sredine, kombinacija dvaju testova značajnosti	5	5	1	1	12	4
7	<i>Osnove teorije vjerovatnoće:</i> Binomni raspored, Poisson-ov raspored, Normalni raspored, Studentov t-raspored, Hi-kvadrat distribucija	5	5	1	1	12	4
8	<i>Regresiona i korelacijska analiza:</i> Linearni model regresije, standardna greška regresije, korelacija	5	5	1	1	12	4
Ukupno		30	30	5	5	70	30

F. PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

<i>Provjera znanja – kriteriji</i>			<i>Ocjenjivanje</i>		
Kriterij	Maksimalni broj bodova	Bodovi za prolaz	Osvojeni broj bodova	Ocjena	
				BiH	ECTS
Pohađanje nastave	10	8	< 55	5	F
Angažman u nastavi	10	6	55 – 64	6	E
Testovi ¹	20	10	65 – 74	7	D
Seminarski rad ²	15	5	75 – 84	8	C
Projekat ³	15	10	85 – 94	9	B
Pismeni završni ispit	30	16	95 – 100	10	A
Ukupno	100	55			

¹ Ukupno **2 testa** tokom semestra – poslije svakih **15 sati** predavanja. Oba testa – maksimalno po **10 bodova**.

² Ocjenjuje se:

- a) kvalitet pisanog rada: do **10 bodova** (pristup temi – do **2 boda**, obrada teme i struktura rada – do **4 boda**, literatura – do **2 boda**, grafički i drugi prilozi – do **1 bod**, stil – do **0,5 bodova**, tehnička opremljenost rada – do **0,5 bodova**) i
- b) kvalitet prezentacije: do **5 bodova** (prosjek ocjene koju daju studenti i ocjene koju daje nastavnik)

³ Grupni projekat osmišljen sa nastavnikom, realizovan i prezentiran tokom semestra.

Ocjenjuje se:

- b) kvalitet projekta i pisanog izvještaja: do **10 bodova** (pristup i originalnost – do **3 boda**, obrada i struktura – do **5 bodova**, literatura, prilozi, stil, tehnika – do **2 boda**) i
- b) kvalitet prezentacije: do **5 bodova** (prosjek ocjene koju daju studenti i ocjene koju daje nastavnik)

G. LITERATURA

Petz, B. (1997): *Osnovne statističke metode za nematematičare*. IV izdanje. Naklada Slap. Zagreb.

Dacić, R. (2001): *Osnovi statistike*. Štamparija Fojnica. Fojnica.

Šifra modula		Fakultet	PMF
--------------	--	----------	-----

Modul
DOKIMOLOGIJA

NASTAVNI PROGRAM

A. OPĆI PODACI

Fakultet	Prirodno-matematički				
Odsjek	Biologija				
Smjer	Nastavnički				
Semestar	IX ili X				
Naziv modula	Dokimologija				
Tip modula	izborni				
Broj kreditnih bodova	2				
Kontakt sati	Ukupno	Predavanja	Vježbe	Seminari	Konsultacije
	40	30	0	5	5
Samostalni rad (sati)	10				
Obavezni prethodno položeni moduli	Pedagoško-metodička grupa predmeta I. ciklusa studija				
Modul relevantan za module	-				
Nastavno osoblje					
– Nastavnik – nosilac modula					
– Ostali nastavnici	–				
– Asistent	–				

B. CILJEVI MODULA

Upoznavanje s problematikom ocjenjivanja cjelokupnog rada učenika i praktičnim postupcima obavljanja te važne uloge nastavnika.

C. SPECIFIČNI ZADACI MODULA

Student će se upoznati sa: osnovnim dokimološkim pojmovima, problemima vrednovanja znanja, umijeća i sposobnosti učenika, vrstama vrednovanja, metodama ocjenjivanja, kriterijima ocjenjivanja i testovima kao objektivnog načina provjere znanja i ocjenjivanja.

D. OČEKIVANI REZULTATI NASTAVNOG PROCESA

Student će se osposobiti da kvalitetno obavi svoju važnu i neizbježnu nastavničku funkciju u procesu praćenja uspjeha i ocjenjivanja rezultata cjelokupnog rada učenika.

E. SADRŽAJ NASTAVNOG PROCESA

Br.	Nastavne teme i jedinice	Sati rada					
		Kontakt					Samo-stalno
		P	V	S	K	Ukupno	
1	Dokimologija i osnovni dokimološki pojmovi	1	0	0	0	1	0
2	Razvoj funkcija i formi ocjenjivanja	2	0	0	1	3	0
3	Problemi vrednovanja znanja, umijeća i sposobnosti učenika	3	0	1	1	5	1
4	Efekti nastavnog rada	2	0	0	0	2	1
5	Problemi subjektivnog ocjenjivanja	3	0	0	0	3	1
6	Prognostička vrijednost ocjene i principi ocjenjivanja	4	0	0	0	4	1
7	Metode ispitivanja i ocjenjivanja	3	0	2	1	6	1
8	Ciljevi i operativni zadaci kao osnova utvrđivanja nivoa uspješnosti	3	0	0	0	3	1
9	Vrste ocjenjivanja, kriteriji i standardi ocjenjivanja	5	0	0	0	5	2
10	Testovi znanja	2	0	2	0	4	1
11	Praktična izrada testa	2	0	0	1	3	1
12	Završni ispit	0	0	0	1	1	0
Ukupno		30	0	5	5	40	10

F. PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

<i>Provjera znanja – kriteriji</i>			<i>Ocjenjivanje</i>		
Kriterij	Maksimalni broj bodova	Obavezni bodovi	Osvojeni broj bodova	Ocjena	
				BiH	ECTS
Pohađanje nastave	10	10	< 55	5	F
Angažman u nastavi	5	5	55 – 64	6	E
Seminarski rad ¹	15	2	65 – 74	7	D
Test ²	30	16	75 – 84	8	C
Završni ispitni sat ²	40	22	85 – 94	9	B

Ukupno	100	55	95 – 100	10	A
---------------	------------	-----------	----------	-----------	----------

***Pored obaveznih bodova, za dobivanje prolazne ocjene (minimum 55 bodova), student to može postići putem dobivanja dodatnih bodova iz komponenti: testa (parcijalna provjera znanja, završnog ispita i seminarskog rada.**

¹ Ocjenjuje se:

- a) kvalitet pisanog rada: do **10 bodova** (pristup temi – do **2 boda**, obrada teme i struktura rada – do **4 boda**, literatura – do **2 boda**, grafički i drugi prilozi – do **1 bod**, stil – do **0,5 bodova**, tehnička opremljenost rada – do **0,5 bodova**) i
- b) kvalitet prezentacije: do **5 bodova** (prosjek ocjene koju daju studenti i ocjene koju daje nastavnik)

² Ocjenjuje se:

Cjelokupno znanje stečeno tokom kursa s tim da će veći dio testa biti posvećen dijelu gradiva koje je student savladao nakon parcijalne provjere znanja.

O s n o v n a:

Gojkov, G. (1997): Dokimologija. Učiteljski fakulteta, Beograd.

Grgin, T. (1986): Školska dokimologija. Školska knjiga, Zagreb.

D o p u n s k a:

Poljak, V. (1969): Provjeravanje i ocjenjivanje. Pedagogija, II. izdanje, Matica Hrvatska, Zagreb.

Šifra modula		Fakultet	PMF
--------------	--	----------	-----

Modul

PARTNERSTVO OBITELJI I ŠKOLE

NASTAVNI PROGRAM

A. OPĆI PODACI

Fakultet	Prirodno-matematički					
Odsjek	Biologija					
Smjer	Nastavnički, OBITELJSKA PEDAGOGIJA					
Semestar	VI ili VIII					
Naziv modula	PARTNERSTVO OBITELJI I ŠKOLE					
Tip modula	Izborni					
Broj kreditnih bodova	2					
Kontakt sati	Ukupno	Predavanja	Vježbe	Praksa u školi	Seminari	Konsultacije
	45	15	15	5	5	5
Samostalni rad (sati)	5					
Obavezni prethodno položeni moduli	Opća pedagogija					
Modul relevantan za module	Magistarski rad					
Nastavno osoblje						
– Nastavnik – nosilac modula	Prof. dr. Adila Pašalić Kreso					
– Ostali nastavnici	–					
– Asistent						

B. CILJEVI MODULA

Priloženi program omogućava sticanje znanja o obiteljskoj dinamici i odgojnim stilovima koji mogu značajno da određuju kvalitet saradnje sa obiteljima učenika i izgradnju partnerstva.

C. SPECIFIČNI ZADACI MODULA

1.Uvod. Sistemski pristup i razumijevanje obitelji i obiteljskih odnosa. Obitelj u eko-okruženju. Uloga majke u odgoju (rani attachment). Uloga oca. Sibling i drugi srodnici i njihov uticaj na primarnu socijalizaciju. Intraobiteljska odgojna atmosfera, kvaliteta komunikacije i odgojni stilovi. Funkcionalne i disfunkcionalne obitelji. Uključivanje obitelji u odgojno-obrazovne aktivnosti škole. Razvijanje partnerstva obitelji i škole po modelu Joyce Epstein. Savjetodavni rad u cilju unapređivanja obiteljskog odgoja i uspješnijih odnosa obitelji i škole.

D. OČEKIVANI REZULTATI NASTAVNOG PROCESA

Znanje o savremenoj dinamici obiteljskih odnosa. Razumijevanje potreba djeteta u obitelji, ali i potreba roditelja. Razumijevanje uzročno-posljedičnih veza između obiteljskih odgojnih stilova i ponašanja djeteta u školi. Praktične vještine u izgrađivanju partnerstva obitelji i škole i sposobnosti za

savjetodavni rad pri pojavi odgojnih problema.

E. SADRŽAJ NASTAVNOG PROCESA

Br.	Nastavne teme i jedinice	Sati rada						
		Kontakt						Samo– stalno
		P	V	S	P	K	Ukupno	
1	Uvod. Sistemski pristup i razumijevanje obitelji i obiteljskih odnosa. Obitelj u okruženju.	3	3	1	0	1	11	1
2	Uloga majke u odgoju (rani attachment). Uloga oca. Sibling i drugi srodnici i njihov uticaj na primarnu socijalizaciju.	3	3	1	3	1	12	1
3	Intraobiteljska odgojna atmosfera, kvaliteta komunikacije i odgojni stilovi. Funkcionalne i disfunkcionalne obitelji.	3	3	1		1	12	1
4	Provjera znanja							
5	Uključivanje obitelji u odgojno-obrazovne aktivnosti škole. Razvijanje partnerstva obitelji i škole po modelu Joyce Epstein.	3	3	1	1	1	15	1
6	Savjetodavni rad u cilju unapređivanja obiteljskog odgoja i uspješnijih odnosa obitelji i škole..	3	3	1	1	1	15	1
	Završna provjera znanja							
	Ukupno	15	15	5	5	5	45	5

F. PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

Provjera znanja – kriteriji			Ocjenjivanje		
Kriterij	Maksimalni broj bodova	Bodovi za prolaz	Osvojeni broj bodova	Ocjena	
				BiH	ECTS
Pohađanje nastave	10	8	< 55	5	F
Angažman u nastavi	5	2	55 – 64	6	E
Testovi ¹	20	10	65 – 74	7	D
Seminarski rad ²	15	9	75 – 84	8	C
Pismeni završni ispit	50	26	85 – 94	9	B
Ukupno	100	55	95 – 100	10	A

¹ Ukupno **1 test** tokom semestra, a zadaci u testu će obuhvatiti gradivo teoretskog i praktičnog dijela.

² Ocjenjuje se:

- b) kvalitet pisanog rada: do **10 bodova** (pristup temi – do **2 boda**, obrada teme i struktura rada – do **4 boda**, literatura – do **2 boda**, grafički i drugi prilozi – do **1 bod**, stil – do **0,5 bodova**, tehnička opremljenost rada – do **0,5 bodova**) i

b) kvalitet prezentacije: do **5 bodova** (prosjek ocjene koju daju studenti i ocjene koju daje nastavnik)

G. LITERATURA

Obavezna

Kreso, A: **KOORDINATE OBITELJSKOG ODGOJA**, Sarajevo, Jež, 2004.

Stevanović, M.: **OBITELJSKA PEDAGOGIJA**, Tonimir, Varaždinske Toplice, 2000

Dopunska

Covey, S.R.: **7 NAVIKA USPJEŠNIH OBITELJI**, Mozaik knjiga, Zagreb 1998.

Gordon, T.: **UMEĆE RODITELJSTVA**, Kako podizati odgovornu decu, Kreativni centar, Beograd 1997.

Juul, J.: **RAZGOVORI S RODITELJIMA**, perspektive i procesi, Alinea, Zagreb 1995.

Juul, J.: **VAŠE KOMPETENTNO DIJETE**, Educa, Zagreb, 1996.

Prekop, J.: **MALI TIRANIN**, Educa, Zagreb, 1997.

Brott, A.A. : **KAKO BITI TATA**, Mozaik knjiga, Zagreb, 1998.

Slatina, M.: **OD INDIVIDUE DO LIČNOSTI**, Zenica, Dom štampe, 2005.

Šifra modula		Fakultet	PMF
--------------	--	----------	-----

Modul

UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE ŠKOLOM
NASTAVNI PROGRAM

B. OPĆI PODACI

Fakultet	Prirodno-matematički				
Odsjek	Biologija				
Smjer	Nastavnički				
Semestar	IX ili X				
Naziv modula	Upravljanje i rukovođenje školom				
Tip modula	izborni				
Broj kreditnih bodova	2				
Kontakt sati	Ukupno	Predavanja	Vježbe	Konsultacije	
	25	15	5	5	
Samostalni rad	25				
Obavezni prethodno položeni moduli	Nema uvjeta				
Modul relevantan za Module	koji su vezani za odgojno-obrazovni proces				
Odgovorni nastavnik – nosilac modula	Prof. dr. Mujo Slatina				

B. CILJEVI MODULA

Studneti treba da usvoje različite pristupe upravljanja školskim radom te da steknu vještine upravljanja i vođenja različitim pedagoškim procesima u školi koristeći simulaciju i organiziranu školsku praksu.

C. SPECIFIČNI ZADACI MODULA

Omogućiti studentima da prakticiraju bazične/tvrde i medijativne/mehke funkcije menadžmenta u obrazovanju kako bi ovladali praktičnim menadžerskim principima upravljanja i organizacionim promjenama u odgoju/obrazovanju.
Studneti će biti upoznati sa instrumentima praćenja i kontroliranja menadžerskih funkcija kao i načinom njihove izrade.

D. OČEKIVANI REZULTATI NASTAVNOG PROCESA

Osnovna znanja o upravljanju i rukovođenju školom i elementarna umijeća pedagoškog vođenja i djelovanja.

E. SADRŽAJ NASTAVNOG PROCESA

Br .	Nastavne teme i jedinice	Sati rada				Samostaln rad
		Kontakt				
		P	V	K	Ukupno	
1	Ciljevi školskog menadžmenta: Upravljanje ljudima i upravljanje poslovima - usklađivanje procesa	2	0	1	3	Izrada istraživačkog i/ili esejskog rada Koraci: 1. Prikupiti internet-izvore o upravljanju i rukovođenju školom 2. Klasificirati izvore po nekom kriteriju (tri i više grupa) 3. U dogovoru s nastavnikom izabrati temu rada koja se može raditi na osnovu internet-izvora iz neke grupacije 4. Vođenje studenta u procesu izrade rada 5. Predaja i odbrana pisanog rada Ukupno sati: 25
2	Funkcije i uloge menadžera u obrazovanju: a) Bazične (planiranje, odlučivanje, organiziranje i kontroliranje) b) Medijativne (komuniciranje, motiviranje, savjetovanje i vođenje) Menadžerski posao viđen kroz uloge	4	1	1	6	
3	Upravljanje radnom uspješnošću Upravljanje nastavnim zbiivanjem i podrška razvoju učenika Umijeća pedagoškog djelovanja	4	2	1	7	
4	Upravljanje konfliktima u školi (Kako postupati s ljudima koji postižu slabe rezultate? Kako postupati s ljudima negativnog ponašanja?) Privrženost radnoj organizaciji i upravljanje karijerom	3	1	1	5	
5	Umijeća vođenja sastanaka Profesionalna orijentacija i selekcija Timski rad	2	1	1	4	
Ukupno		15	5	5	25	
Praćenje i provjera znanja u procesu nastave						
<ul style="list-style-type: none"> ☞ Praćenje stupnja izvršenja radnih zadataka (samoizbor, pravovremenost, broj pozitivno ocjenjenih zadataka, kvaliteta) ☞ Ispitivanja i provjeravanja u procesu nastave (petominutna ispitivanja, interpretativni test-zadatak, zadaci dati prije predavanja i vježbi, broj i tačnost informacija o izvorima) 						

F. PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

Provjera znanja – kriteriji			Ocjenjivanje		
Kriterij	Maksimalni broj bodova	Bodovi za prolaz	Osvojeni broj bodova	Ocjena	
				BiH	ECTS
Pohađanje nastave	10	8	< 55	5	F
Angažman u nastavi	5	2	55 – 64	6	E
Testovi ¹	20	10	65 – 74	7	D
Seminarski rad ²	15	9	75 – 84	8	C
Pismeni završni ispit	50	26	85 – 94	9	B
Ukupno	100	55	95 – 100	10	A

G. LITERATURA

Preporučena

1. Silov, M. (ur.) (2001). *Suvremeno upravljanje i rukovođenje u školskom sustavu*. Zagreb, Persona.
2. Srića, V. (1994). *Inventivni menadžer*. Croman & M.E.P. Consult, Zagreb
3. Rijavec, M. (1994) *Uspješan menadžer*, Zagreb : MEP Consult.
4. Slatina, M. (...) *Menadžment u obrazovanju*, rukopis pripremljen za štampanje.

Proširena

1. Bahtijarević – Šiber, F. (1999). *Management ljudskih potencijala*. Zagreb, »Golden marketing« (odabrana poglavlja – samoizbor studenata).
2. Brajša, P. (1993). *Menadžerska komunikologija*, Varaždin, Društvo za razvoj informacijske pismenosti.
3. Drucker, P. (1992) *Efikanas direktor*. Zagreb : Privredni vjesnik.
4. Everard, K.B. i Morris, G. (1990) *Effective School Management*, London, Paul Cham-pan Publishing Ltd.
5. Jurić, V. (2004). *Pedagoški menadžment – refleksija opće ideje o upravljanju*. Zagreb, Pedagogijska istraživanja, vol. 1 (1), 137-147.
6. Senge, P. M. (2001). *Peta disciplina: principi i praksa učće organizacije*. Zagreb, Mozaik knjiga
7. Staničić, S. (1996) *Djelotvorno vođenje škole - uvjet njezina razvoja*. U: *Pedagogija i hrvatsko školstvo - Zbornik radova Sabora hrvatskih pedagoga*. Zagreb : Hrvatski pedagoško-književni zbor. str. 187-193.
8. Velikonja, M. (ur.) (1995). *Menadžment v vzgoji in izobraževanju*. Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.